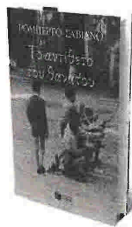

Αυτά ξεχώρισαν

Η νύφη
φορούσε
μαύρα

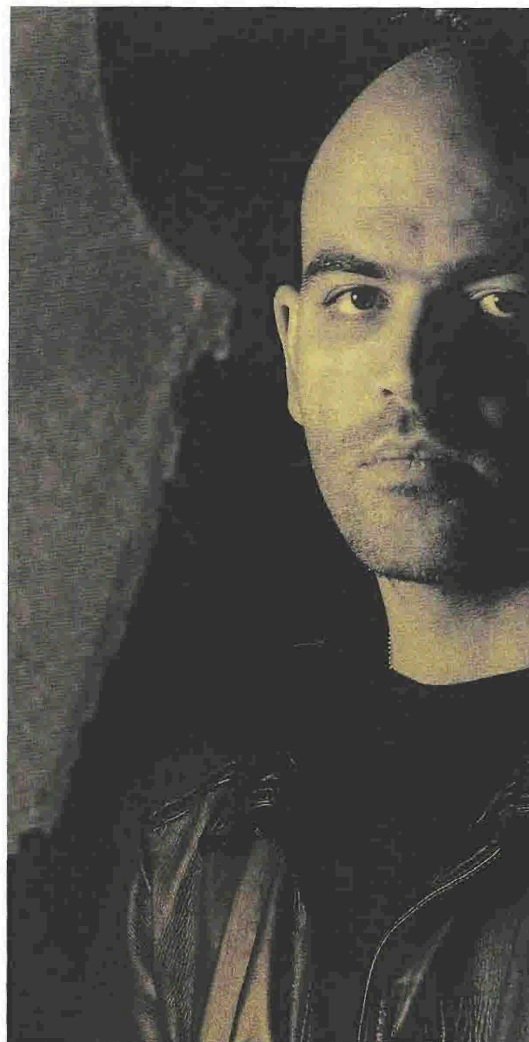

ΡΟΜΠΕΡΤΟ ΣΑΒΙΑΝΟ
Το αντίθετο του θανάτου
 Μτφρ. Σίγη Τριανταφύλλου
 Εκδ. Πατάκη

Η 18χρονη Μαρία ήταν αρραβωνιασμένη με τον Εντσο, εκείνος όμως σκοτώθηκε στο Αφγανιστάν λίγο πριν παντρευτούν. Είχε καταταγεί στο στρατό, «μισθοφόρος», όπως πολλοί νέοι στα μέρη τους. Στον φτωχό, παραμελημένο ιταλικό Νότο, η δουλειά του πληρωμένου στρατιώτη είναι περιζήτητη επαγγελματική διεξόδος. Κι όταν κάποια από τα παιδιά αυτά επιστρέφουν σε φέρετρα, το δράμα δεν παίρνει πολιτικές διαστάσεις, δεν προκαλεί διαμαρτυρίες, δεν προβάλλεται από τα ΜΜΕ.

Οι δικοί τους, η κοινότητα, τους πενθούν με σπαραγμό αλλά και μοιρολατρία, όπως κάνουν και για άλλους αδικωμένους νέους. Εκείνους που πέφτουν θύματα του εσωτερικού πολέμου, ανάμεσα στις συμμορίες της ναπολιτάνικης μαφίας, της περιβόητης Καμόρα.

Η Μαρία μόνο αντιστέκεται. Η χήρα-παιδί θέλει να κρατήσει κοντά της τον Εντσο, να μάθει όλα όσα δεν

ήξερε για κείνον, αλλά και για τη μακρινή χώρα όπου έχασε τη ζωή του. Θέλει να καταλάβει, να φυλάξει τα λιγοστά που άφησε πίσω του ο αγαπημένος της, να πολεμήσει το θάνατο. Γιατί, όπως λέει το παλιό τραγούδι, «η αγάπη είναι το αντίθετο του θανάτου».

Ο Τζουζέπε και ο Βιντσέντσο, στο δεύτερο διήγημα του Σαβιάνο, «Το

δακτυλίδι», αντιτίθενται με τον δικό τους τρόπο. Προσπαθούν να ζήσουν από τη δουλειά τους, χωρίς να μπλέκουν στις επικερδείς όσο και επικίνδυνες «επιχειρήσεις» της Καμόρας όπως άλλοι νεαροί φίλοι τους. Αρκεί όμως να βρεθούν «στο λάθος μέρος τη λάθος στιγμή» για να πέσουν νεκροί από τις σφαίρες του ακάρυχτου πολέμου των συμμοριών.

Στα δύο λιτά και συγκινητικά διηγήματα αυτού του βιβλίου, ο Ρομπέρτο Σαβιάνο διατηρεί για τον εαυτό του το ρόλο του αφηγητή, όπως έκανε και στα «Γόμορρα», τη συγκλονιστική μαρτυρία που εξαιτίας της ζει έκτοτε κρυμμένος και υπό αστυνομική φρούρηση.

Το βιβλίο εκείνο (εκδ. Πατάκη, μτφρ. Μαρία Οικονομίδου), αποκαλυπτική ξενάγηση στην επικράτεια της Καμόρας, παρουσιάζει και ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον Έλληνα αναγνώστη: στο πρώτο κιόλας κεφάλαιο ο Σαβιάνο περιγράφει τι συμβαίνει στο λιμάνι της Νάπολης, εκεί όπου το σταθμό εμπορευματοκιβωτίων διαχειρίζεται η γνωστή και κινεζική εταιρεία Cosco...

Ο Σαβιάνο έγραψε «Το αντίθετο του θανάτου» όταν ήδη γνώριζε πως η Καμόρα είχε εκτοξεύσει εναντίον του «αξιόπιστες» απειλές θανάτου. Οι ιστορίες που αφηγείται δίνουν την αίσθηση του βιωμένου, σε πείθουν ότι πραγματικά έχει συναντήσει μια κοπέλα σαν τη Μαρία, ότι γνώριζε τα νεαρά παιδιά που σκοτώθηκαν από τους μπράβους της Καμόρας.

Όπως είπε σε πρόσφατη συνέντευξή του, «θέλησα να δείξω ότι στην ιδιαίτερη πατρίδα μου συχνά δεν υπάρχει άλλη λύση παρά να αντιμετωπίσεις τον πόλεμο, στο Αφγανιστάν ή στη Νάπολη, με την Καμόρα. Είναι μια από τις εμμονές μου. Δεν μπορείς να το αποφύγεις. Εξείναι να διαλέξεις ανάμεσα στον παράνομο πόλεμο του εγκλήματος και στον θεσμικό, τον ένστολο πόλεμο. Στα μέρη μας είναι πολλοί εκείνοι που έχουν υπηρετήσει ως στρατιώτες στο Λίβανο, στη Σομαλία, στο Κόσοβο, στο Σερράγεβο. Με πληγώνει πάντα η σκέψη ότι άνθρωποι της γενιάς μου στην καρδιά της Ευρώπης έχουν την εμπειρία του πολέμου».

Αγγλική Στουπάκη